

Poučenie klientky

Odber choriových klkov (CVS)

Nasledujúci text Vám poskytuje informácie o odbere choriových klkov (CVS-choriová biopsia). Objasní Vám, čo je to CVS, kedy a ako sa robí, čo sa stane po vyšetrení a aké sú možné výhody a riziká spojené s týmto vyšetrením. Tento text je navrhnutý tak, aby mohol byť použitý spolu s konzultáciou, ktorú budete mať so svojim lekárom a má Vám pomôcť opýtať sa na skutočnosti, ktoré sú pre Vás dôležité.

Čo je CVS?

Choriové klky sú súčasťou vyvíjajúcej sa placenty. Choriová biopsia predstavuje odber malej vzorky choriových klkov, ktorý slúži na vykonanie genetického vyšetrenia počas tehotenstva. CVS je najčastejšie používaná k vyšetreniu génov pre určité genetické ochorenie alebo chromozómov plodu. CVS Vám môže byť ponúknuté z viacerých dôvodov:

- Vzhľadom k Vášmu veku máte vyššie riziko (narodenia dieťaťa s chromozómovú aberácií).
- Vy alebo Váš partner máte dedičné ochorenie, ktoré sa môže byť preniesť na Vaše dieťa.
- Vo Vašej rodine alebo v rodine vášho partnera sa vyskytlo dedičné ochorenie a je teda riziko, že toto ochorenie sa môže byť preniesť na Vaše dieťa.
- Máte už dieťa postihnuté genetickým ochorením.
- Mali ste už iný typ vyšetrenia počas gravidity (napríklad ultrazvukové vyšetrenie, vyšetrenie nuchálnej translucencie alebo krvný test pri prenatalnom skríningu), ktoré preukázalo, že Vaše dieťa má zvýšené riziko Downovho syndrómu a otvorených rázštepov nervovej rúry.

Kedy sa CVS vykonáva?

CVS sa obvykle vykonáva medzi 10. a 13. týždňom gravidity.

Ako sa CVS vykonáva?

CVS zahŕňa odber malej vzorky tkaniva z vyvíjajúcej sa placenty, ktorá má rovnaké gény ako dieťa. Najprv sa vykoná ultrazvukové vyšetrenie na zistenie polohy plodu a placenty.

Potom sa odoberie choriové tkanivo. Existujú dve možné prístupové cesty, ako choriové klky odobrať. Lekár rozhodne, ktorá z nich je najvýhodnejšia. To závisí na uložení placenty a plodu. Väčšinou sa odber choriových klkov vykonáva cez brušnú stenu. Pri ňom je tkanivo odobrané vpichom tenkou ihlou cez kožu brušnej steny, stenu maternice, z placenty. Zároveň monitorujeme ultrazvukom, aby sa zvolilo zavedenie ihly do správneho miesta v maternici. Časť tkaniva placenty sa nasaje ihlou a potom sa pošle do laboratória na vyšetrenie.

Rozhodovanie o CVS

Rozhodovanie o CVS počas gravidity môže byť ťažké. Je dôležité si zapamätať, že nemusíte podstúpiť CVS, ak nechcete. Mali by ste podstúpiť CVS len v tom prípade, ak Vy a Váš partner cítite, že je pre Vás dôležité mať informácie, ktoré vyšetrenie môže preukázať a necítite príliš veľké riziko podstúpiť toto vyšetrenie.

Nasledujúce informácie, ktoré považujeme za vhodné prerokovať s Vaším lekárom, by Vám mali pomôcť urobiť rozhodnutie, ktoré je pre Vás najlepšie:

- Informácie o ochorení, pre ktoré sa vyšetrenie vykonáva.
- Riziko, že dieťa má genetické ochorenie, pre ktoré vyšetrenie zvažujete.
- Informácie o spôsobe vyšetrenia a jeho prínosu.
- Spoľahlivosť vyšetrenia.
- Riziko neistého výsledku a nutnosť opakovania vyšetrenia.
- Riziko potratu po CVS.
- Za ako dlho sa dá očakávať výsledky vyšetrení.
- Ako budete o výsledkoch vyšetrení informovaná.
- Vaše želanie / voľby, pokiaľ bude u dieťaťa genetické ochorenie preukázané.
- Ako môžete byť Vy alebo Váš partner v dôsledku tohto vyšetrenia emocionálne ovplyvnení.

Toto je len niekoľko informácií, ktoré by ste mali mať k dispozícii ak sa rozhodnete CVS podstúpiť.

Je CVS bolestivé?

Hoci budete upozornená, čo sa bude diať, väčšina žien opisuje vyšetrenie skôr ako nepríjemné než bolestivé a podobné bolestiam pri menštruácii. Ženy, ktoré postúpili odber choriových klkov, uvádzajú, že si potom uvedomovali pocit tlaku a miernu bolestivosť v okolí vpichu.

Čo sa deje po CVS?

Samotný zákrok trvá okolo 15-20 minút. V nemocnici zostanete po zákroku cca 1 hodiny. Niekoľko dní po zákroku môžete robiť len ľahké úkony, vyhýbať sa zdvíhaniu ťažkých vecí alebo namáhavému cvičeniu.

Niektoré ženy môžu niekedy po CVS slabo krváčať a niekedy udávajú kŕče podobné kŕčom pri menštruácii. Ak máte silné krvácanie, musíte kontaktovať svojho lekára. Kým budete krváčať nemali by ste mať pohlavný styk.

Aké sú riziká CVS?

Okolo 1-2 žien zo 100 po CVS potratí (1-2%). Dôvody, prečo k tomu dôjde, nie sú celkom jasné. Avšak 98-99 zo 100 gravidít (98-99%) pokračuje normálne.

Je CVS spoľahlivá?

S Vaším lekárom môžete diskutovať o presnosti a spoľahlivosti jednotlivých genetických vyšetrení, ktoré sú rozdielne v závislosti na type genetickej alebo chromozómovej zmeny, pre ktorú bolo vyšetrenie vykonané.

Výnimočne sa stane, že sa vyšetrenie nepodarí a musí byť vykonané ďalšie.

Môžu byť prostredníctvom CVS zistené všetky genetické choroby?

Vyšetrenie zvyčajne poskytne informáciu len o chorobe, pre ktorú bolo uskutočnené.

Výnimočne môže vyšetrenie odhaliť výsledok súvisiace s iným ochorením. Všeobecne to nie je vyšetrenie pre všetky genetické choroby.

Ako dlho budem čakať na výsledky CVS?

Čas na získanie výsledkov závisí na tom, pre ktoré ochorenia je vyšetrenie vykonávané. Pre niektoré ochorenia to budú len 3 dni, pre iné to budú 2-3 týždne. Ak výsledok trvá dlhšie ako je uvedené, neznamená to nutne, že bolo zistené niečo neobvyklé, ale môže to byť z dôvodu, že bunky potrebovali dlhší čas k rastu.

Ak podstupíte CVS z dôvodu zriedkavého genetického ochorenia, opýtajte sa lekára, ako dlho budete čakať na výsledky. Keď je výsledok CVS k dispozícii, môžete byť pozvaná Vaším lekárom na konzultáciu alebo môžete byť kontaktovaná telefonicky. Spôsob oznámenia výsledku by ste mali vopred prediskutovať s Vaším lekárom.

Čo ak výsledok preukáže u dieťaťa genetické ochorenia?

Ak výsledok preukáže u plodu genetické ochorenie, lekár bude s Vami diskutovať o tom, čo to znamená a ako by mohol byť Váš plod postihnutý. Spolu preberiete, aké sú možnosti starostlivosti a liečby. Ďalej bude s Vami hovoriť o Vašich želaniach, ako aj o možnosti ukončiť graviditu. Pomôže Vám rozhodnúť, čo bude najlepšie pre Vás a Váš plod.